

Forfatter: Brandes, Georg

Titel: Udrag fra Hovedstrømninger. Den romantiske skole i Tyskland (1873)

Citation: Brandes, Georg: "Samlede Skrifter", i Brandes, Georg: *Samlede Skrifter*, 1899-1910, s. 430. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brandes04-shoot-idm139992356944752/facsimile.pdf> (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede Skrifter

Alt, hvad hun attraar. «Rasende maatte jeg kaldes,» siger hun ganske som hendes Digter havde kunnet sige det, «om jeg ikke prøvede mine Kræfter, saa langt Mulighedens Omraade naaer.»

Hun hader Achilles saa stærkt som man kan tænke sig, at Kleist i mørke Timer har forbandet den Skæbne, der forment ham at vinde det højeste Ry. Hun tiltætgør Achilles tilsidst ved sit Hæd, som Kleist i et Anfald af Fortvivlelse havde tiltætgjort sit elskede Arbejde, sin *Guiscard*. Men hun elsker ham viljeløst, med glødende Inderlighed*). Da Achilles har saaret hende i Kampen, klager hun (i Dramets tidligste Form) i Udtryk, som hentyder til Digteren selv:

At kunne knuse denne Barm, Prothoe!
et Bryst, saa fuldt af Sang, Asteria!
Hvert Strengegreb deri gav jo en Vellyd.

Da hun endelig er paa Nippet til at opgive Alt, siger hun, næsten som Kleist i mange af Brevene til hans Søster:

Det Yderste, som menneskelig Kraft
kan yde, har jeg gjort; Umuligheder
har jeg forsøgt, sat paa et Tærningkast
mit ALL. Og Tærningen, den ligger, ligger.
Forstaa det maa jeg, og at jeg har tabt.

Saaledes forstaas det ogsaa, at Pfuel, den tro Ven, fandt Kleist grædende, da han lige havde nedskrevet Penthesilea's Død, og saaledes forklares ogsaa hans Ord angaaende Stykket til en Veninde: «Det er sandt, mit inderste Væsen er deri; det har De opfattet som en Seerske: min Sjæls hele Glans og al dens Kval paa én Gang.»

Dog dette personlige Træk udelukker ikke Indholdets alment romantiske Mystik. Penthesileas Elskov ytrer sig i saadanne Ord:

Hids alle Hunde paa ham! Pisk med Brande
løs paa ham Elefanterne, der knuser!
Får med Seglvogne ind paa ham, og mej
hans yppige Lemmer af!

Det sidste modbydelige Ønske, at se Achilles's Lemmer mejede af med Vognenes Leer, er ikke ren Forstillelse. Det viser sig

*) SmIqn. Otto Brahm: *Heinrich von Kleist*.

ved Digtets Slutning: Amazonerne er blevne slagne, og den afmægtige og saarede Dronning er falden i Achilles' Hænder. Han elsker hende, og for ikke at volde hende Sorg og Fortvivlelse, gør han et Forsøg paa at indbilde hende, at hun har sejret og at han er hendes Fange. Men Sandheden opdages snart, og nu udæsker Achilles hende til Enekamp i den Hensigt, at lade sig overvinde af hende og saaledes blive hendes Brudgom. Dog da Penthesilea modtager Udfordringen, forstaar hun ikke dens Mening, men faar en Art Bersærkergang, under hvilken hun kaster sig paa sin Hest og i Spidsen for hele sit Hundekobbel farer imod ham. Langt borte fra ser han hende og ræddes; da bøjer hun sin Bue sammen, «saa at begge dens Ender kysser hinanden», sigter og jager ham en Pil igennem Halsen. Han styrter, men forsøger rallende at rejse sig, saa pudser hun hele sit Kobbel paa ham; alle Hundene slaar deres Tænder i hans Legeme og hun som de, til Blodet drypper af hendes Mund og Hænder:

Dog puds! hun raaber, Tigris! puds, Leina!
 Puds, Sinks! Melampus! Dirke! puds, Hyrkaion!
 og styrter, styrter med det hele Kobbel
 sig over ham, og trækker ved hans Hjelmusk
 ham ned — som Tævehund blandt Hundekoblet.
 En griber ham i Brystet, en i Nakken,
 saa Jorden drøner ved hans Fald og bæver.
 Han, som i Blodets Purpurstrøm sig vælter,
 rører ved hendes bløde Kind og raaber:
 Penthesilea! kære Brud! hvad gør du?
 Er det den Rosenfest, du loved mig?
 Dog hun — Løvinden vilde hørt paa ham,
 den sultne, hylende, der i sin Vildskab
 søger sit Rov paa øde, snedækt Slette —
 hun river Brynjen fra hans Krop og slaar
 sin Tand dybt i hans Bryst, og som han gør,
 saa gør omkap med hende hendes Hunde.
 Oxus og Sinks slaar Tandene i hans højre,
 hun i hans venstre Bryst. Da jeg kom til,
 drev Blodet ned fra hendes Mund og Hænder.

Først længe efter kommer hun til sig selv og erfarer, hvad hun har gjort. Hendes første Indtryk er Fortvivlelse, men saa siger hun:

Hvor mangen En, der hang om Vennens Hals,
 har sagt det Ord: hun elsked ham saa saare,
 at hun af Elskov kunde ham fortære;